

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23Co/652/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2113204558
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2113204558.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a členiek senátu: JUDr. Iveta Jankovičová a JUDr. Gabriela Brišková v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpená: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanej: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 8C/88/2013-43 zo dňa 18. augusta 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

Žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia náhrady majetkovej škody v sume 175 eur a nemajetkovej ujmy v sume 940,44 eur, ktorá mala žalobcovi vzniknúť nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Senica vo veci 2Er/2045/2008 tým, že súd nerozhodol o návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora v primeranej lehote ale až po viac ako 539 dňoch. Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a) § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, § 19 ods. 1 a 3 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, ako i § 44 ods. 7 zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanej náhradu trov konania nepriznal.

Súd vychádzal z obsahu spisu Okresného súdu Senica sp.zn. 2Er/2045/2008 a zistil, že dňa 07.04.2006 bola Okresnému súdu Senica doručená žiadosť súdnej exekútky Bc. Ivony Babuškovej o udelenia poverenia na vykonanie exekúcie vo veci žalobcu ako oprávneného proti povinnému H. G., r.č. XXXXXX/XXXX, bytom L. X, P., pre vymoženie pohľadávky 9.800 Sk s príslušenstvom, a trov exekúcie. Okresný súd Senica poveril poverením č. 5205 021701 zo dňa 24.04.2006 vykonaním exekúcie súdnu exekútku Bc. Ivonu Babuškovú. Žalobca ako oprávnený podaním doručeným súdu dňa 10.09.2010 navrhol zmenu súdnej exekútky JUDr. Ivony Babuškovej, a žiadal poveriť vykonaním exekúcie súdneho exekútora JUDr. Rudolfa Krutého. Výzvou zo dňa 01.12.2010 vyzval Okresný súd Senica súdnu exekútku JUDr. Ivonu Babuškovú aby sa v lehote 15 dní vyjadrila k návrhu na zmenu súdneho exekútora v predmetnom konaní - vyjadrenie došlo súdu dňa 13.12.2010. Výzvou zo dňa 18.04.2011 a urgenciou zo dňa 18.05.2011 vyzval Okresný súd Senica súdnu exekútku JUDr. Ivonu Babuškovú aby v lehote 15 dní preukázala vymoženie pohľadávky a jej výšky - vyjadrenie došlo súdu dňa 13.06.2011. Okresný súd Senica vyzval žalobcu (ako oprávneného v exekučnom konaní) aby opravil vady podania - vyjadrenie žalobcu došlo súdu dňa 08.02.2012. Okresný súd Senica Uznesením č. 2Er/2045/2008-25 zo dňa

23.02.2012, v spojení s Uznesením Krajského súdu v Trnave č. 11CoE/84/2012-46 zo dňa 28.03.2013 vyhlásil exekúciu za neprípustnú, a exekúcie zastavil (súdnemu exekútorovi náhradu trov exekučného konania nepriznal).

Vecne súd argumentoval tým, že po vykonanom dokazovaní súd dospel k záveru, že návrhu žalobcu nie je možné vyhovieť. Podľa citovaného § 9, ods. 1 zák. č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pričom za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. V praxi sa vychádza z toho, že ide o prípady vzniku škôd ktoré boli vyvolané inou činnosťou orgánov verejnej moci než rozhodovacou. Uvedené ustanovenie zakladá objektívnu zodpovednosť štátu (bez ohľadu na zavinenie), ktorá predpokladá splnenie súčasne troch podmienok, a to 1/ nesprávny úradný postup príslušného orgánu verejnej moci, 2/ vznik škody poškodenému a 3/ príčinnú súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Úradný postup nie je možné spravidla upraviť natoľko detailne, aby pokrýval všetky predpísané dielčie kroky, ktoré je potrebné v rámci výkonu právomoci uskutočniť. Správnosť úradného postupu musí byť hodnotená i hľadiskom účelu, ku ktorého dosiahnutiu postup orgánu verejnej moci smeruje. S prihliadnutím na znenie intertemporálneho ustanovenia § 240, ods. 1 zák. č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku sa na exekučné konanie v prejednávanej veci vzťahovala právna úprava ktorá ustanovovala povinnosť exekučného súdu rozhodnúť do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora. O prípadnom prietahu sa nevedelo žiadne disciplinárne konanie, neriešila sa sťažnosť na prietahy v konaní, nerozhodoval Ústavný súd SR, či Európsky súd pre ľudské práva. Objektívne nie je možné vždy rozhodnúť v zákonnej lehote, nakoľko je potrebné skúmať aj dôležitosť rozhodnutia pre ďalšie vzťahy účastníkov konania a priebeh konania. Rozhodovanie o zmene súdneho exekútora nijako vzťahy medzi účastníkmi konania nemení a jeho vplyv na priebeh konania nebol preukázaný. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že by počas doby od podania žiadosti na zmenu súdneho exekútora bol v neistote a že by mu hrozila akákoľvek škoda. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované aj v prípade žiadosti oprávneného o zmenu súdneho exekútora. Rovnako žalobca nepreukázal, že doba od doručenia žiadosti o zmenu súdneho exekútora viedla k strate jeho legitímnych očakávaní že nastane zákonom predpokladaný stav, a že vyvolala riziko ohrozujúce konečné vymoženie pohľadávky. V zmysle judikatúry Ústavného súdu SR nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, nakoľko pojem zbytočné prietahy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S poukazom na konkrétne okolnosti prípadu sa postup Okresného súdu Senica nevyznačuje takými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prietahy vzhľadom na objektívne dôvody (vykonanie potrebných úkonov zo strany súdu nevyhnutných pre rozhodnutie súdu). Navyše aj po podaní návrhu oprávneného na zmenu súdneho exekútora mal a mohol pôvodný súdny exekútor v záujme zachovania kontinuity konania pokračovať vo vymáhaní pohľadávky od povinného, na ktoré mal poverenie. V postupe Okresného súdu Senica neboli zistené žiadne také pochybenia, ktoré by viedli ku konštatovaniu že sa dopustil nesprávneho úradného postupu, a z pohľadu súdnictva vzhľadom na dôležitosť rozhodnutia sa o dobe rozhodovania súdu sa dá hovoriť ako o prijateľnom časovom intervale. Vzhľadom k uvedeným konštatovaniam je zrejmé, že absentuje prvotná podmienka pre vznik zodpovednosti štátu, a to nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci, ktorý nebol v konaní preukázaný. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov súd žalobu považoval za neopodstatnenú.

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako odvolacie dôvody uviedol dôvody obsiahnuté v § 205 ods. 2 písm. a) v spojení s § 221 ods. 1 písm. f), písm. h) O.s.p., ods. 2 písm. c) a f) O.s.p. Žalobca predovšetkým namietal, že súd rozhodol v merite veci na základe a s použitím inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z., ktorá nadobudla účinnosť až po založení zodpovednostného právneho vzťahu, čo má za následok nesprávnosť súdneho rozhodnutia, ktoré musí byť zrušené. Súd svojím rozhodnutím de iure i de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Podľa odvolateľa súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty, ktorá existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty, čo exekučný súd

ignoroval a na čo zo zákona nemal oprávnenie. Podľa odvolateľa ďalej súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konania zákonnými lehotami. Súd má aplikovať platné právo a akéhokoľvek úvahy de lege ferenda sú neprípustným súdnym aktivizmom, na ktorom nemožno založiť meritórne rozhodnutie. Štrasburský súd opakovane uviedol, že zodpovednosť štátu za prietahy v konaní vzniká aj vtedy, ak súdy konajú náležite, ale dĺžku konania ovplyvňujú mimosúdne faktory, napríklad i rozsah nevybavenej súdnej agendy. Žalobca vôbec nechápe, aký môže mať na výsledok konania dopad skutočnosť, že súd vyjadril svoje presvedčenie o rozpore exekučného titulu so zákonom. Ak okresný súd v odôvodnení konštatuje, že žalobca nepreukázal, že by mu postupom exekučného súdu vznikla akákoľvek škoda s tým, že nešpecifikoval jednotlivé náklady vynaložené na správu a vedenie pohľadávky počas omeškania exekučného súdu, potom súd nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom, z ktorého jednoznačne vyplýva ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke (k čomu v danom prípade nedošlo), bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Žalovaná odvolací návrh nepodala, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadrila.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), zverejnením vyhlásenia termínu rozhodnutia na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi.

Pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti oprávneného o zmenu exekútora je potrebné poukázať na to, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z. z. až v prípade, ak o existencii prietahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prietahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prietahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová spáva k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 01.01.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prietahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prietahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarca možnosť súdu vychádzať len z

takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 01.01.2013. Odvolací súd poukazuje na názor Ústavného súdu SR, podľa ktorého porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov nemožno vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (nález Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 471/2012). Súd vo svojej rozhodovacej činnosti na zákonom stanovené lehoty síce prihliada, ale ich nedodržanie automaticky nevyvoláva porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky konkrétne okolnosti posudzovanej veci. Porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v zmysle citovaného článku ústavy nemožno preto vyvodzovať len zo skutočnosti, že štátny orgán dôsledne nepostupoval v zákonom ustanovených lehotách (pozri napr. I ÚS 86/02). Z obsahu exekučného spisu v prejednávanej veci vyplynulo, že Okresný súd Senica konal plynulo (konanie je vyššie popísané), bez zbytočných prietahov.

Základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci (vznik škody, nesprávny úradný postup a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a nesprávnym úradným postupom) musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadávať sa s ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu, ktorá je vzhľadom na vyššie uvedené už irelevantná a nespôsobilá zvrátiť výsledok konania. Odvolací súd tiež nezistil z obsahu spisu, že by žalobca podal návrh na prerušenie konania do rozhodnutia o prejudiciálnej otázke, preto aj námietka žalobcu v odvolaní o nedodržaní procesného postupu súdu pravého stupňa je neopodstatnená.

S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd s použitím § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok, včítane správneho výroku o náhrade trov konania, potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát odvolacieho súdu tento rozsudok prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.